

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Фролов С.О. – Директор Департаменту агропромислового розвитку Полтавської обласної державної адміністрації

Аранчій В.І. – Ректор Полтавської державної аграрної академії, професор

Фідлер М. – Президент ЕугоСоор (Бельгія)

Мохнацький Б. – Ректор Вищої школи управління охороною праці в Катовіцах (Польща), д-р хаб. інж., професор

Шавга Л. – Ректор Кооперативно-торгового університету Молдови (Молдова), д.е.н., професор

Алієва Н. – Ректор Бакинського слов'янського університету (Азербайджан), д.ф.н., професор

Ребілас Р. – Проректор з міжнародних зв'язків Академії WSB в Домброва Гурніча (Польща), д-р хаб.

Валентинов В. – Професор Лейбніц-Інституту аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою (Німеччина), д-р хаб., професор

Раманаускас Ю. – Професор кафедри менеджменту Клайпедського університету (Литва), д-р хаб., професор

Горб О.О. – Проректор з науково-педагогічної, наукової роботи Полтавської державної аграрної академії, к.с.-г.н., доцент

Галич О.А. – Директор навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій Полтавської державної аграрної академії, к.е.н., професор

Резніков В.В. – Декан факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, к.е.н., професор

Макаренко П.М. – Завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Полтавської державної аграрної академії, д.е.н., професор, член.-кор. НААН України

Казакова Н.А. – Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, к.г.н, доцент

Березіна Л.М. – Заступник завідувача, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Полтавської державної аграрної академії, д.е.н., професор

Яснолоб І.О. – Начальник науково-дослідного сектору Полтавської державної аграрної академії, к.е.н., доцент

Координатори:

Пантелеймоненко Андрій Олексійович, д.е.н., професор, Полтавська державна аграрна академія, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин (panteleimonenko.andrii@pdaa.edu.ua)

Гончаренко Владислав Васильович д.е.н., професор, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, професор кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова (v.honcharenko@karazin.ua)

Проблеми розвитку третього сектора та соціально-орієнтованої економіки в Україні і світі: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції 30 березня 2021 року. Полтава, ПДАА, 2021. 141 с., ISBN 978-966-192-209-8

У збірнику подано матеріали доповідей, оприлюднених на Міжнародній науково-практичній онлайн-конференції «Проблеми розвитку третього сектора та соціально-орієнтованої економіки в Україні і світі».

Розраховано на наукових та науково-практичних працівників закладів вищої освіти і наукових установ, аспірантів, студентів, практичних працівників та широкий читацький загал.

Матеріали друкуються в авторській редакції та мовами оригіналів.

ISBN 978-966-192-209-8

2. Gilman, Charlotte P. (1898). *Women and Economics. A Study of the Economic Relation between Men and Women as a Factor in Social Evolution*. Boston. <http://digital.library.upenn.edu/women/gilman/economics/economics.html>.

3. Энгельс Ф. (1884). Происхождение семьи, частной собственности и государства / Маркс К., Энгельс Ф. Избранные произведения. В 3-х т. Т. 3. М. Политиздат. 1986. 639 с. http://souz.info/library/marx/family_and_state.htm.

4. Fawcett, Millicent G. (1918). Equal Pay for Equal Work. *The Economic Journal*. Vol. 28. № 109. pp. 1-6. <https://www.jstor.org/stable/2222105>.

5. Kaufman, Bruce E. (2013). Sidney and Beatrice Webb's Institutional Theory of Labor Markets and Wage Determination. *UWRG Working Papers*. 67. <https://core.ac.uk/download/pdf/289189553.pdf>.

6. Edgeworth, F. Y. (1922). Equal Pay to Men and Women for Equal Work. *The Economic Journal*. Vol. 32. № 128. <https://www.jstor.org/stable/2223426>.

7. Klatzer, E. and Rinaldi, A. (2020, June) “#nextGenerationEU” leaves Women behind. Gender Impact Assessment of the European Commission Proposals for the EU Recovery Plan. The Greens/EFA Group in the European Parliament. https://alexandrageese.eu/wp-content/uploads/2020/07/Gender-Impact-Assessment-NextGenerationEU_Klatzer_Rinaldi_2020.pdf.

8. De Henau, Jerome and Himmelweit, Susan and Perrons, Diane (2017). *Investing in the Care Economy – Simulating employment effects by gender in countries in emerging economies*. International Trade Union Confederation. https://www.ituc-csi.org/IMG/pdf/care_economy_2_en_web.pdf.

9. Blau, Francine D. and Kahn, Lawrence M. (1992). The Gender Earnings Gap: Some International Evidence. № 4224. *NBER Working Paper*. <https://core.ac.uk/download/pdf/6894158.pdf>.

10. Chassonnery-Zaigouche, Cleo and Cot, Annie L. (2019, July 2). Sentiment and Prejudice: Francis Ysidro Edgeworth on Women's Wages. <https://doi.org/10.31219/osf.io/vrjес>.

11. Блау Ф. Гендерные проблемы. В кн. Экономическая теория / Под ред. Дж. Итуэлла, М.Милгрейта, П.Ньюмена. М. ИНФРА-М., 2004.

СУЧАСНІ СВІТОВІ ТРЕНДИ В УПРАВЛІННІ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАВОК

***Сигида Л. О. к.е.н., доцент кафедри маркетингу,
Сумський державний університет***

Ланцюги поставок та їх значення зростає з кожним роком [1-2]. Тому важливо дослідити ті тренди, що впливають на їх функціонування та визначають майбутнє ланцюгів поставок [3-4].

Усі тренди можна поділити на дві складові: 1) технологічні тренди, що надають технічні можливості для удосконалення і подальшого розвитку ланцюгів поставок, та 2) нетехнологічні, які стосуються організаційних моментів в ланцюгу поставок, вибудування відносин з клієнтами та ін.

Розглянемо ці тренди детальніше (табл. 1) та визначемо взаємозв'язок між технологічними нетехнологічними трендами.

Таблиця 1

Тренди в управлінні ланцюгами поставок (складено на основі [5-8])

Тренд	Сутність
1	2
Технологічні	
Штучний інтелект	Штучний інтелект стимулює процеси автоматизації в ланцюгах поставок та може виконувати замість працівників основні операції, що часто повторюються, та складні фізичні завдання. Крім того, штучний інтелект має потенціал для використання для виявлення закономірностей у даних та отримання корисної інформації. Це дозволяє економити час, зменшує ймовірність помилок працівників, а також підвищує ефективність та точність ланцюга поставок
Блокчейн	Використання блокчейн забезпечує обмін даними між всіма зацікавленими учасниками у межах ланцюга поставок. Блокчейн створює умови для надання точної та актуальної інформації, забезпечує видимість даних та інформації для всіх зацікавлених сторін, гарантує безпеку всієї інформації. Це посилює прозорість ланцюга поставок. Крім того, блокчейн є інструментом для відстеження та для забезпечення оплати між партнерами у ланцюзі поставок
Інтернет речей	Інтернет речей підвищує прозорість по всьому ланцюгу поставок, що, як результат, дозволяє підвищувати ефективність ланцюга, мінімізувати час простою, активно реагувати на запити клієнтів та збільшувати загальну рентабельність інвестицій
Робототехнічна автоматизація	Робототехнічна автоматизація використовується для автоматизації виконання великих обсягів повторюваних завдань. Вона дозволяє звільнити працівників від важкої та рутинної роботи та зосередитися на прийнятті більш важливих рішень
Переносні пристрої	У поєднанні з хмарними технологіями переносні пристрої допомагають працівникам отримувати доступ та вводити дані в режимі реального часу
Контрольні вежі наступного покоління	Контрольна вежа ланцюга поставок побудована на основі багатофункціонального наскрізного цифрового двійника ланцюга поставок. Це забезпечує видимість того, як події в ланцюгу поставок впливають на здатність виконувати замовлення споживачів. Цифрові двійники моделюють обмеження в транспортуванні, складуванні, виробництві, а також можуть створювати оптимізовані плани для подолання відхилень, що виникають
Смарт-контракти	Смарт-контракти є протоколами транзакцій, які виконуються автоматично за певних умов, що дозволяє пришвидшити виконання операцій у ланцюгу поставок та уникнути виконання певних операцій

Таблиця 1 (продовження)

1	2
Нетехнологічні	
Гнучкі ланцюги поставок	Ланцюг поставок повинен бути достатньо гнучким для швидкого реагування на зміни у зовнішньому середовищі та швидко підлаштовуватися під них. Ланцюг поставок має бути здатним налаштовуватися без збільшення витрат. Іншим аспектом гнучкості ланцюга поставок є персоналізація відправлень
Циклічність ланцюга поставок	Циклічний ланцюг поставок передбачає безвідходність завдяки тісній співпраці між усіма зацікавленими учасниками. Це дозволяє зменшити адміністративні та транспортні витрати, досягти вищої стійкості, кращого обслуговування клієнтів та лояльності, створити додану вартість та заощадити ресурси
Кастомізація в ланцюгу поставок	Кастомізація передбачає виділення окремих груп споживачів та налаштування процесів у ланцюгу поставок до потреб кожної з них. Впроваджуючи більш пряму до споживача бізнес-модель та пристосовуючи свою стратегію ланцюга поставок до кожного клієнта та товару, компанії можуть значно збільшити свої доходи
Посилена співпраця у ланцюзі поставок	Тісна співпраця зацікавлених сторін у ланцюзі поставок може допомогти впорядкувати внутрішні процеси та зменшити перевитрати ресурсів. Крім того, ефективна співпраця може допомогти оцінити ризики в ланцюгу поставок, а також посилити рівень задоволеності ділових партнерів
Оптимізація потоку запасів	Зосередження уваги на утриманні оптимального розміру запасу, без перевищення чи нестачі. Забезпечення для цього наявності детальних даних про запаси (як поточні, так і прогнозовані) у ланцюгах поставок, що дозволить використовувати всі переваги

Таким чином, останні тренди в ланцюгах зосереджені на розумному, технологічно керованому управлінні, що сприяє зменшенню витрати та підвищенню ефективності. Крім того, технологічні та нетехнологічні тренди є взаємозалежними та взаємопов'язаними.

Список використаних джерел

1. Bilovodska, O. A., Gaidabrus, N. V., & Sager, L. Y. (2014). Logistic service in innovative products distribution channels as a factor of optimal structure. *Actual Problems of Economics*, 161(11), 147-153.
2. Saher, L., Syhyda, L., Korobets, O., & Bereziianko, T. (2021). Closed-loop supply chain: A bibliometric and visualization analysis. *Paper presented at the E3S Web of Conferences*, 234 doi:10.1051/e3sconf/202123400011
3. Росохата А.С. Аналіз теоретичних основ наукового прогнозування на засадах маркетингу. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. Суми: ТОВ «ТД «Папірус», 2012. №2, 99-111.
4. Росохата А.С. Трендвотчінговий аналіз як основа формування брендів. *Тези IV Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Маркетинг у третьому тисячолітті»*. Донецьк. ТОВ «Цифрова поліграфія», 2011, 118-119.

5. Top 10 Future Trends in Supply Chain and Logistics. (2020). URL: <https://www.aacb.com/trends-in-supply-chain-and-logistics/>
6. Steve Banker. (2020). 2021 Supply Chain Technology Trends To Watch. URL: <https://www.forbes.com/sites/stevebanker/2020/12/21/2021-supply-chain-technology-trends-to-watch/?sh=500454df3ad6>
7. 10 Supply Chain Management trends. The future of SCM. URL: <https://www.tradegecko.com/supply-chain-management/future-trends>
8. Weinberger Dan. (November, 2020). Seven Supply-Chain Trends to Watch in 2021. URL: <https://www.supplychainbrain.com/blogs/1-think-tank/post/32210-seven-supply-chain-trends-to-watch-in-2021>

ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Рубан Л. В., бакалавр спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньої програми «Міжнародний бізнес»

Стан зовнішньої торгівлі має надзвичайно важливе значення для економічного розвитку держави. Державне регулювання зовнішньої торгівлі виявляється в зовнішньоекономічній політиці держави, спрямованій на стимулювання або стримування експорту чи імпорту товарів, інструментами якого виступає тарифне і нетарифне регулювання. Гармонізація законодавства України з міжнародним та європейським правом є одна з важливих зовнішніх функцій держави та державного управління зовнішньоекономічною діяльністю, це пріоритетна частина процесу інтеграції України до світового економічного простору, яка, крім того є одним із пріоритетних напрямів української зовнішньої політики [1]. На даному етапі розвитку зовнішньоторговельна діяльність країни яскраво демонструє залежність від об'єктивних чинників формування експортного потенціалу держави, та від чинників суб'єктивного неекономічного характеру – насамперед, геополітичних.

Актуальним проблемам, які перешкоджають розвитку українського експорту, а також можливим шляхам їх вирішення приділяють увагу такі вчені: В. Мовчан, Т. Мельник, Л. Івашова, А. Мазаракі, Л. Кутідзе, Ю. Верланов, Н. Осадча, О. Школьний, І. Орлик, Н. Резнікова та ін. Але, дивлячись на те, що проблема удосконалення експортного потенціалу України залишається відкритою, сучасні умови розвитку українського експорту потребують додаткового вивчення та аналізу, оскільки все ще існують проблеми та перешкоди на шляху завоювання міцних позицій на світовому ринку.

Міжнародна торгівля – історично перша форма міжнародних економічних відносин, що виникла ще в період рабовласницького ладу та є обміном товарами і послугами між державами. Категорія «міжнародна торгівля» за змістом ширша, ніж «зовнішня торгівля», тому що перш за все вона охоплює широке коло відносин між суб'єктами світогосподарських зв'язків. Поняття «міжнародна торгівля» та «світова торгівля» в науковій та навчальній